EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 27.6.2012
COM(2012) 364 final

2012/0176 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2011/344/EL Portugalile liidu finantsabi andmise kohta

SELETUSKIRI

Portugali taotluse alusel andis nõukogu 17. mail 2011 Portugalile finantsabi (nõukogu rakendusotsus 2011/344/EL), et toetada jõulist majandus- ja reformikava, mille eesmärk on taastada usaldus ja võimaldada majandusel tagasi pöörduda jätkusuutliku kasvu teele ning tagada Portugali, euroala ja ELi finantsstabiilsus.

Kooskõlas otsuse 2011/344/EL artikli 3 lõikega 9 on komisjon koos Rahvusvahelise Valuutafondiga ja konsulteerides Euroopa Keskpangaga vaadanud neljandat korda läbi edusammud, mida kokkulepitud meetmete rakendamisel on saavutatud, samuti kõnealuste meetmete tõhususe ning majandusliku ja sotsiaalse mõju.

Võttes arvesse hiljutisi majandus-, eelarve- ja finantssuundumusi ning poliitilisi meetmeid, on komisjon seisukohal, et abi andmise aluseks olevaid majanduspoliitilisi tingimusi on tarvis pisut muuta, et tagada programmi eesmärkide saavutamine, nagu on selgitatud nõukogu rakendusotsuse kavandatud muudatuste põhjendustes.

2012/0176 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust 2011/344/EL Portugalile liidu finantsabi andmise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. mai 2010. aasta määrust (EL) nr 407/2010, millega luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism,[1] eriti selle artikli 3 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas nõukogu rakendusotsuse 2011/344/EL artikli 3 lõikega 9 vaatas komisjon koos Rahvusvahelise Valuutafondiga ning Euroopa Keskpangaga konsulteerides neljandat korda läbi edusammud, mida Portugali ametiasutused on kokkulepitud meetmete rakendamisel saavutanud, samuti kõnealuste meetmete tõhususe ning majandusliku ja sotsiaalse mõju.

(2) Läbivaatamise käigus jõuti järeldusele, et tingimused täideti 2012. aasta esimeses kvartalis rahuldavalt. Valitsemissektori eelarve puudujääk 2011. aastal oli 4,2 % SKPst. Endiselt on võimalik saavutada 2012. aasta fiskaalpoliitiline eesmärk – valitsemissektori eelarve puudujääk 4,5 % SKPst. Majanduse tasakaalustamine on jõudsalt jätkunud ning nõrgema omamaise nõudluse korvamisena on eksport ületanud ootusi. Makromajandusliku väljavaatega seotud fiskaalpoliitilise eesmärgi riskid on hakanud reaalseks muutuma, kuna kasvutegur kaldub rohkem netoekspordi kui omamaise nõudluse suunas ning olukord tööjõuturul on märgatavalt halvenenud. Tööjõuturu reformide edu tuleb hoida. Töölepingu lõpetamisel makstavad lahkumistasud ühtlustatakse ELi keskmisega ning luuakse fond kõnealuste tasude rahastamiseks. Kollektiivlepingute pikendamise mehhanismi läbivaatamist käsitlev ettepanek on koostamisel. Jätkatakse poliitikameetmete rakendamist finantssüsteemi stabiliseerimiseks. Banco Português de Negocios (BPN) panga müümine on lõpetatud ning BPNilt ülekantud varade taastamiseks tõhustatakse eriotstarbeliste äriühingute haldamist. Tõhustatud on õigusraamistikku, millega reguleeritakse varajast sekkumist, pangakriiside lahendamist ja hoiuste tagamist, ning ametiasutustel on palutud ette valmistada rakendusmeetmed. Konkurentsivõime taastamiseks ning majanduskasvu ja tööhõive edendamiseks on olulise tähtsusega eelkõige kaitstud teenustega seotud tooteturureformid. Valitsus järgib strateegiat, mille alusel restruktureeritakse riigi omandis olevad ettevõtted, et vähendada nende võlakoormust, ning parandatakse turupõhise rahastamise tingimusi. Rahvusvaheline auditifirma on valmistanud ette uuringu, et hinnata avaliku ja erasektori partnerluse üle uuesti peetavate läbirääkimiste või valitsuse rahalisi kohustuste vähendamist käsitlevate kontsessioonilepingute tulusid ja kulusid. Valitsus on kohustatud tagama tõhusa jõustamiskorra kehtestamise. Geograafilise liikuvuse

[1] ELT L 118, 12.5.2010, lk 1.

edendamiseks on ajakohastatud eluasemeturgu reguleerivaid õigusakte ning ka kohtusüsteemi reformi alal tehakse märkimisväärseid edusamme. Erastamiskava on rakendatud uue raamseaduse alusel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse 2011/344/EL artiklit 3 muudetakse järgmiselt.

1) Lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) 2012. aastal ei ületa valitsemissektori eelarve puudujääk 4,5 % SKPst. Lisaks 2012. aasta eelarves täpsustatud meetmetele ja märtsis heakskiidetud lisaeelarvele tuleb eelkõige kulude poolel võtta täiendavaid meetmeid, et täita kõik võimalikud lõhed 2012. aastal.”;

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) Portugal võtab vastu meetmed riigi rahanduse juhtimise tugevdamiseks. Portugal rakendab uue eelarveraamistiku seadusega ette nähtud meetmed, sealhulgas kehtestab keskpika perioodi eelarveraamistiku. Tugevdatakse märkimisväärselt kohalikku ja piirkondlikku eelarveraamistikku, eelkõige viiakse vastavad finantseerimisseadused kooskõlla eelarveraamistiku seaduse nõuetega. Portugal edendab riigi rahanduse aruandlust ja seiret ning tugevdab eelarve täitmise eeskirju ja menetlusi. Portugali valitsus rakendab maksevõlgnevuste valideerimise ja arveldamise strateegia. Kõnealuse strateegiaga nähakse ette prioriteetide seadmise kriteeriumid võlausaldajatele maksmisel, samuti juhtimiskord, millega tagatakse õiglane ja läbipaistev arveldamine kõigis sektorites. Portugal rakendab avaliku ja erasektori partnerluse uue õigusliku ja institutsioonilise raamistiku. Avaliku ja erasektori partnerluse üle uuesti peetavaid läbirääkimisi käsitleva uurimuse tulemustele tuginedes räägib valitsus uuesti läbi vastavad lepingud. Portugal võtab vastu õigusakti, millega reguleeritakse riigi omanduses olevate ettevõtete asutamist ja toimimist riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil.”;

c) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) Portugal reorganiseerib kohalikud omavalitsusüksused ja vähendab oluliselt nende arvu. Kõnealused muudatused jõustuvad järgmise kohaliku valimistsükli alguseks.”;

d) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) Portugal ajakohastab tulude haldamist „*Autoridade Tributária e Aduaneira*” (maksu- ja tolliamet) rakendamise lõpetamisega, tugevdades sidemeid sotsiaalkindlustusmaksude kogumisüksuste vahel, vähendades omavalitsuste büroode arvu ja kõrvaldades olemasolevad puudused maksuarbitraažisüsteemis.”;

e) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) Portugal võtab vastu meetmed, et parandada riigi omanduses olevate ettevõtete tõhusust ja jätkusuutlikkust nii riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil.

Portugal rakendab strateegia, millega korraldatakse ümber riigi omanduses olevad ettevõtted (sh „Parpública”) ja vähendatakse nende võlakoormust ning parandatakse turupõhise rahastamise tingimusi. Portugal rakendab kõnealuse strateegia, et tagada tegevuse tasakaal sektorite tasandil 2012. aasta lõpuks.”;

f) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) Portugal jätkab erastamiskava rakendamist. Ettevõtja *Caixa Geral de Depositos*’e kindlustuse haru (Caixa Seguros) otsemüük toimub 2012. aastal. Riikliku lennuettevõtja (TAP), lennuväljaoperaatori (ANA), lastikäitlemise ettevõtja CP tütarettevõtja (CP Carga) ja ettevõtja Correios de Portugal (CTT) erastamisprotsess algab 2012. aastal, eesmärgiga lõpetada see 2013. aastal.”;

g) punkt j jäetakse välja;

h) punkt k asendatakse järgmisega:

„k) Portugal esitab Portugali parlamendile õigusakti eelnõu, et viia töölepingute lõpetamisel makstavate lahkumistasude süsteem kooskõlla ELi vastava keskmise tasuga (8–12 päeva tööaasta kohta) ja luua töölepingute lõpetamisel makstavate lahkumistasude hüvitamise fond.”;

i) punkt l jäetakse välja;

j) punkt o asendatakse järgmisega:

„o) Portugal rakendab tegevuskavas sätestatud meetmed kesk- ja kutsehariduse ning koolituse kvaliteedi parandamiseks.”;

k) punkt p asendatakse järgmisega:

„p) parandatakse kohtusüsteemi toimimist, rakendades kohtureformikavaga ettenähtud meetmed ning kohaldades meetmed, mille abil lahendada kuhjunud kohtuasjad ja edendada alternatiivseid vaidluste lahendamise võimalusi.”;

l) punkt r asendatakse järgmisega:

„r) tuleb edendada konkurentsi ja õiguslikku raamistikku. Portugal suurendab riiklike reguleerivate asutuste sõltumatust ja tagab neile rohkem vahendeid; rakendatakse konkurentsiseadust, et parandada konkurentsieeskirjade jõustamise kiirust ja tõhusust; ning jälgitakse uute kohtuasjade juurdevoolu ja antakse aru sellise kohtu tegevuse kohta, mis on spetsialiseerunud konkurentsile, reguleerimisele ja järelevalvele.”;

m) punktid u ja v jäetakse välja.

2) Lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Usalduse taastamiseks finantssektori vastu rekapitaliseerib Portugal nõuetekohaselt pangandussektorit ja tagab selle finantsvõimenduse kavakindla vähendamise. Seoses sellega töötab Portugal välja ja kooskõlastab komisjoni, EKP ja IMFiga Portugali pangandussektori toimimise strateegia, et tagada finantsstabiilsus. Eelkõige teeb Portugal järgmist:

(a) soovitab pankadel tugevdada jätkusuutlikult oma tagatispuhvreid ning jälgib valitsuse tagatud pangavõlakirjade emiteerimist, milleks on kooskõlas ELi riigiabieeskirjadega antud luba kuni 35 miljardi euro väärtuses;

(b) tagab, et pangad saavutavad kava eesmärgiks seatud esimese taseme omavahendite määra 10 % hiljemalt 2012. aasta lõpuks. Kapitalinõuded, mis tulenevad riigivõla hindamisest vastavalt Euroopa Pangandusjärelevalve poolt kooskõlastatud üle-euroopalisel rekapitaliseerimisel põhinevale turuhinnale, täidetakse 2012. aasta juuniks, võttes samas arvesse mõju, mis tuleneb kohapealse kontrolli erikorrast ja pankade pensionifondide üleviimisest riiklikku sotsiaalkindlustussüsteemi. Kava kohaselt loodud 12 miljardi euro suurune pankade maksevõime toetusfond tuleks teha kättesaadavaks juhul, kui pangad ei saavuta kapitalinõude künnist õigeaegselt;

(c) tagab pangandussektori finantsvõimenduse tasakaalustatud ja nõuetekohase vähendamise, mis on oluline selleks, et alaliselt kõrvaldada rahastamisega seotud tasakaalustamatus. Pankade rahastamiskavades seatakse eesmärgiks vähendada laenu ja hoiuste suhet soovitusliku näitajani ligikaudu 120 % programmi kestuse lõpuks ning piirata programmi jooksul sõltuvust eurosüsteemi rahalistest vahenditest. Kõnealused rahastamiskavad vaadatakse läbi kord kvartalis;

(d) tagab riigi omanduses oleva ettevõtte Caixa Geral de Depositos (CGD) tegevuse tõhustamise, et suurendada vastavalt vajadusele selle peamiste pangateenuste haru kapitalibaasi. Kindlustuse ja tervishoiu haru müük toimub 2012. aastal, samas kui mittestrateegiliste riskiosaluste müük on pooleli. Seni kuni kõnealuseid vajadusi ei saa rahuldada grupisisestest allikatest 2012. aasta juuni lõpuks, antakse ettevõttele Caixa Geral de Depositos valitsemissektoripoolset kapitalitoetust pankade maksevõime toetusfondi välisest rahapuhvrist;

(e) optimeerib BPNilt kolmele riigi omanduses olevale eriotstarbelisele äriühingule (SPV) ülekantud varade taastamist varade haldamise allhanke kaudu kutselisele kolmandale isikule, kellel on volitus aja jooksul varasid järk-järgult taastada. Valib varasid haldava isiku võistupakkumise raames ning lisab tegevusse sobivad stiimulid sissenõutud summade optimeerimiseks;

(f) lõpetab 2012. aasta juuli lõpuks ettepaneku, milles käsitletakse ettevõtlussektori rahastamisalternatiivide mitmekesistamise soodustamist;

(g) rakendab meetmed kriisifondi loomise lõpetamiseks, et tagada selle täielik kasutuselevõtt 2012. aasta juuliks; võtab vastu taastekavasid käsitlevad järelevalve teatised 2012. aasta juuli lõpuks ja kriisilahenduskavasid käsitleva määruse 2012. aasta oktoobri lõpuks ning võtab 2012. aasta septembri lõpuks vastu eeskirjad, mida kohaldatakse ELi konkurentsieeskirjade kohaselt ajutiste pankade loomise ja toimimise suhtes. Eelisjärjekorras on süsteemse tähtsusega pankade taaste- ja kriisilahenduskavade läbivaatamine;

(h) loob finantseerimisasutuste jaoks raamistiku, et tegelda kodumajapidamiste ja VKEde jaoks kohtuvälise võlgade ümberkorraldamisega.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Portugalile.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja